

Проект “Розробка рекомендацій
щодо формування ефективних місцевих політик
через вимірювання згуртованості громад”

Методичні рекомендації з вивчення згуртованості у територіальній громаді та підготовки заходів з її покращення

червень 2024 року

**Методичні рекомендації розроблені на
основі проведення аналізу ситуації у двох
громадах та результатах опитування їх
жителів**

Як розуміти згуртованість?

- Згуртованість територіальної громади у розумінні Методрекомеандацій є здатність жителів територіальної громади, органів місцевого самоврядування, які вони обирають чи які формуються у територіальній громаді на підставі закону, об'єднувати зусилля та провадити дії, що забезпечують стійкість та розвиток громади в інтересах її жителів.
- Згуртованість громади базується на таких елементах: ідентичність, довіра, доступність, справедливість, взаємодія.

Як ми розуміємо складові згуртованості?

Ідентичність	Довіра	Доступність	Справедливість	Взаємодія
наскільки всі/більшість жителів громади мають відчуття власної спільності та приналежності саме до цієї громади.	наскільки достатнім для спільного життя та діяльності у громаді є рівень довіри в середині громади між її різними соціальними групами та до органів місцевого самоврядування громади.	наскільки різні поселення громади пов'язані між собою дорогами, наскільки швидко і не дорого можна доїхати до центру громади з різних її поселень.	наскільки послуги, які надаються у громаді, доступні різним соціальним групам та жителям поселень. Наскільки економічні можливості домогосподарств у різних поселеннях є різними.	наскільки жителі громади, її різні соціальні групи включені у спільну діяльність, наскільки є можливості і якими є традиції комунікації жителів різних поселень між собою.

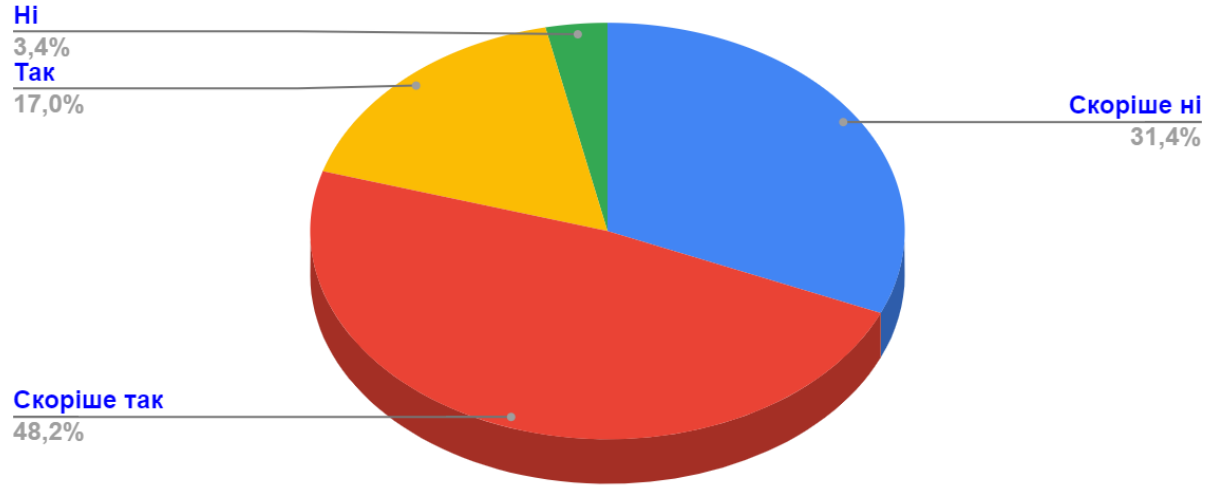

Ідентичність

- Дуже важливо зрозуміти наскільки жителі громади з різних її поселень відчують свою приналежність до територіальної спільноти громади, до місця свого проживання, його історії.
- Важливо по можливості створити етнічно-релігійний портрет громади, оскільки етнічне походження та релігія є найбільш стійкими елементами, що впливають на ідентичність.
- Для розуміння ситуації з ідентичністю необхідно підготувати спільну історію громади у її нинішніх межах. Причому це має бути історія не тільки її адміністративного центру, а й усіх поселень, що входять у громаду з особливою інтерпретацією тяглості зв'язків між жителями цих поселень.

6.2. Наскільки Ви обізнані про громаду?

Я знаю найвизначніші пам'ятки історії, культури, архітектури нашої громади

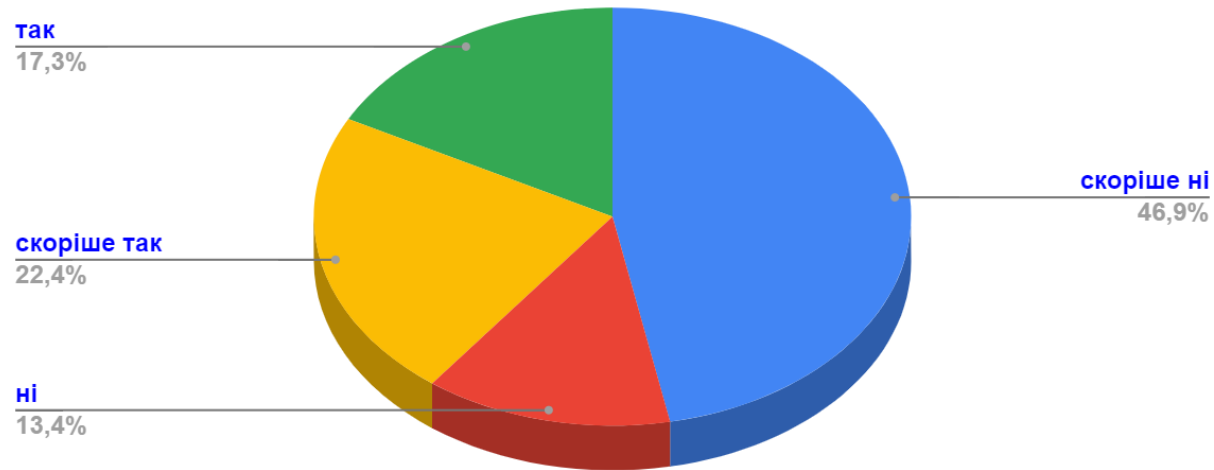
Довіра

- Ідентифікуйте групи жителів громади, які мають певні спільні інтереси і є зазвичай досить стійкими: ветерани війни, молоді люди, сім'ї у складних життєвих обставинах, вимушені переселенці, інші. При підготовці проектів важливих рішень громади, таких, зокрема, як стратегія розвитку чи певна місцева програма, дуже важливо оцінити потреби цих груп, їх проблеми і їх взаємовідносини між собою.
- Спробуйте оцінити рівень довіри в середині громади за певним алгоритмом, який наведено у МР, але який не є вичерпним. Така оцінка здійснюється на основі опитування

Тривожний сигнал: понад половина не вважають громаду перспективною.

3. Це перспективна громада і я хочу, щоб тут жили мої діти

Справедливість

- Територіальні громади, особливо достатньо великі за територією і які складаються із багатьох поселень, зазвичай мають певні відмінності у спроможностях і доступності жителів різних поселень до окремих публічних послуг, що надаються у громаді. Коли ви готували карту розміщення бюджетних закладів та установ по території громади, ви могли побачити наскільки різниться доступність до таких закладів/установ з різних поселень. Проте ще більш важливим показником є якість послуг, що надаються у різних поселеннях громади.
- З'ясуйте рівень задоволеності послугами у різних поселеннях через опитування

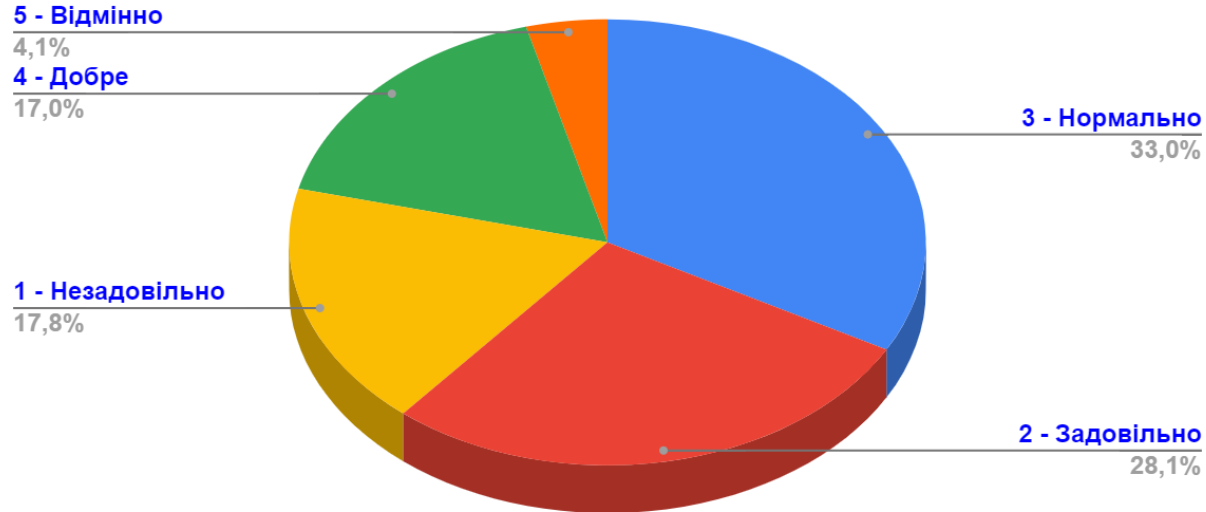
Як враховуються інтереси?

Наскільки, на Ваш погляд, інтереси жителів Вашого населеного пункту враховуються/беруться до уваги? (де 5 повністю враховуються – 1 зовсім не враховуються)

2.1. Як би Ви оцінили рівень окремих показників нинішнього стану громади (де 1 – це дуже погано, 5 – відмінно)

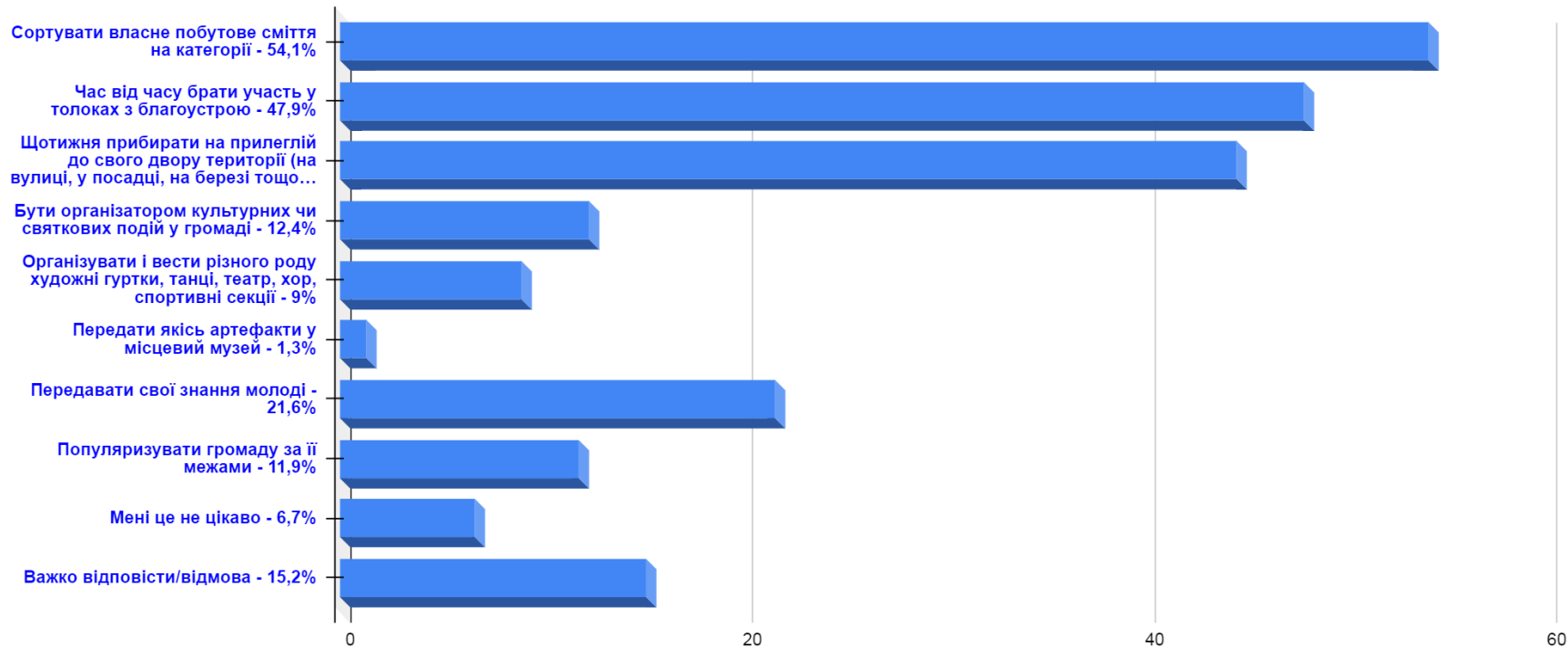
Якість комунальних послуг

Взаємодія

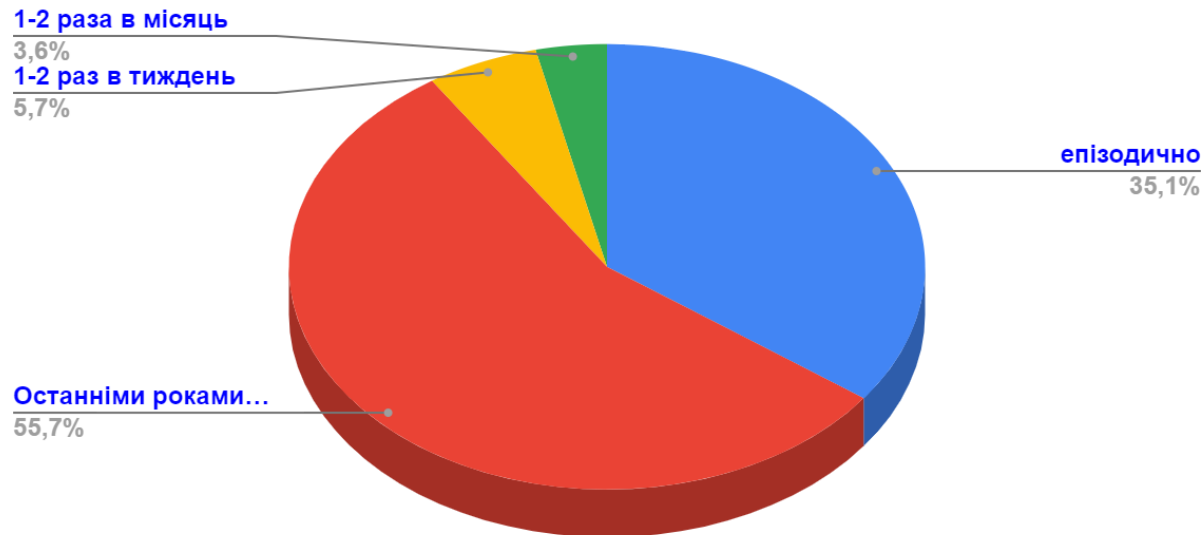
- Ніщо так не гуртує людей, як спільна діяльність, взаємодопомога та спільне святкування. Тому при стратегічному плануванні та/або поточній діяльності варто враховувати ситуацію у громаді частині стосовно стану взаємодії її жителів на поточний період, та орієнтування (можливо націленості, устремління) жителів громади на їхню участь у житті громади.
- Зрозумійте, наскільки жителі громади налаштовані брати участь у спільній діяльності у громаді яким чином і у яких формах.

3. Чи Ви готові внести свій внесок у розвиток нашої громади? Якщо так, то у якій формі

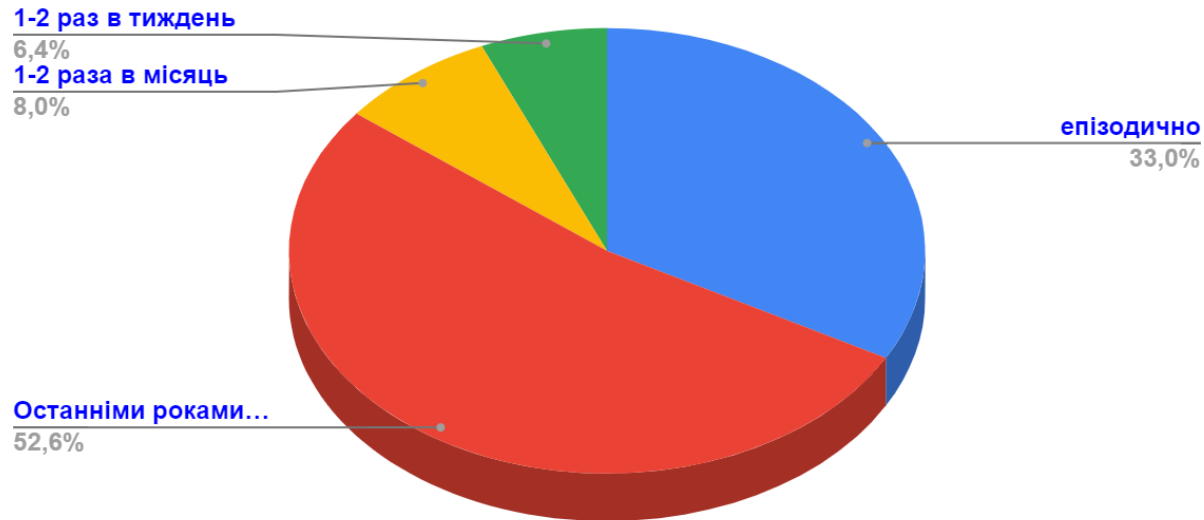
13. Як часто Ви відвідуєте місця культурного відпочинку та розвитку

Сільський клуб

13. Як часто Ви відвідуєте місця культурного відпочинку та розвитку

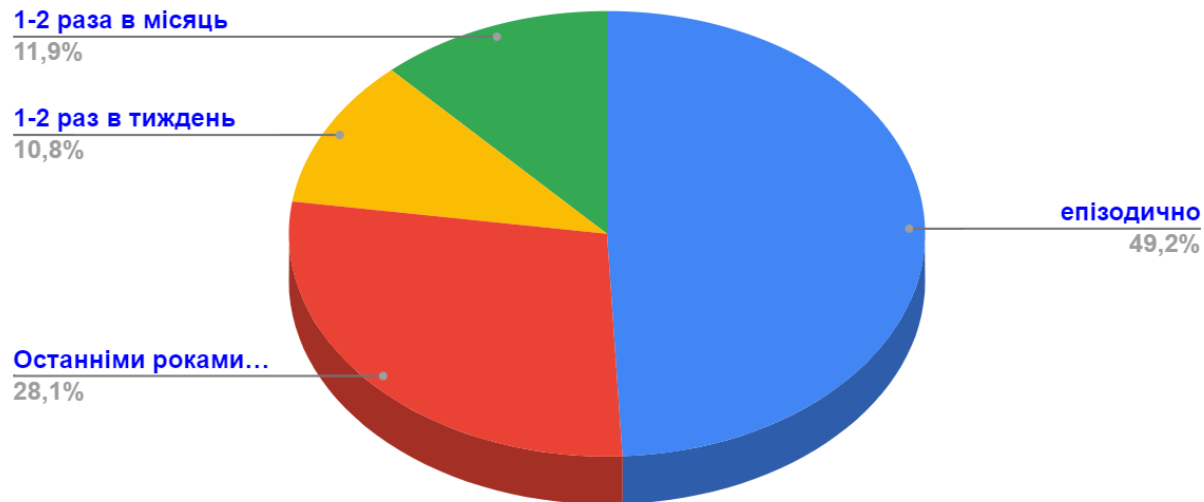
Сільська бібліотека

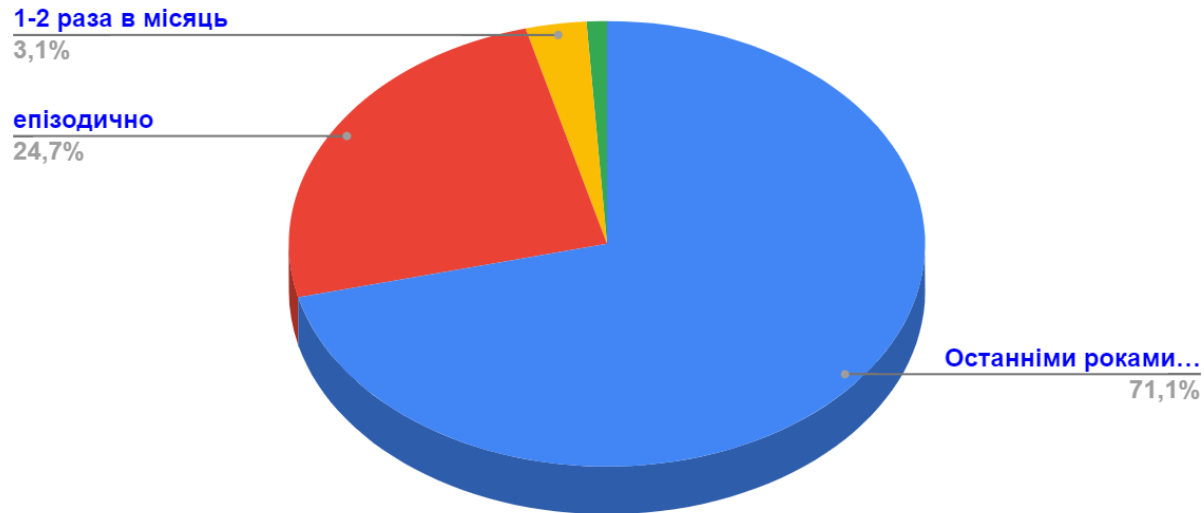
13. Як часто Ви відвідуєте місця культурного відпочинку та розвитку

Сільська рада

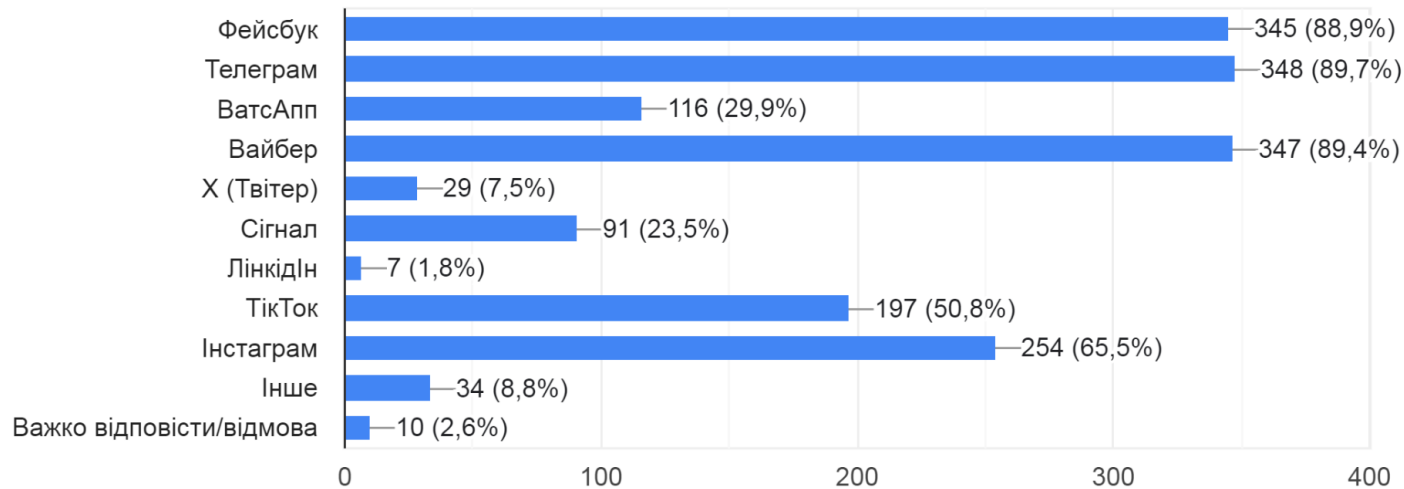

13. Як часто Ви відвідуєте місця культурного відпочинку та розвитку

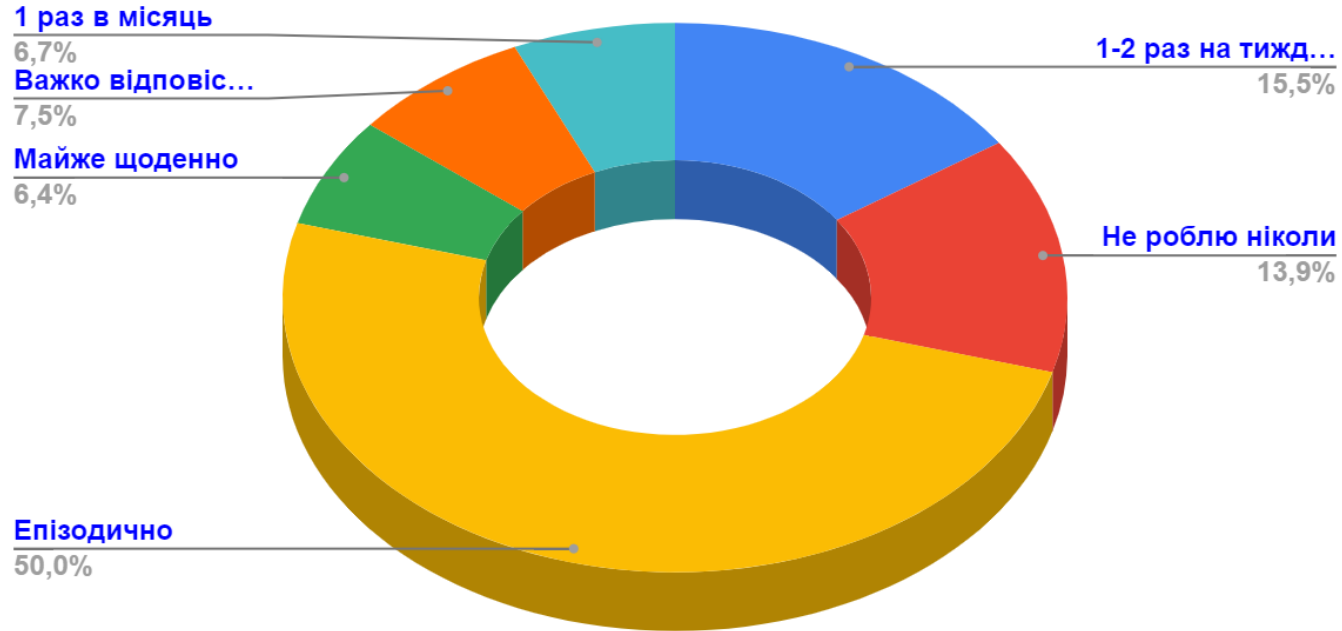
Комунальний пляж

19. В яких соц.мережах ви зареєстровані?

20. Як часто Ви робите публікації/дописи в цих мережах?

Проект “Розробка рекомендацій щодо формування ефективних місцевих політик через вимірювання згуртованості громад” реалізується завдяки підтримці Європейського Союзу та Міжнародного Фонду “Відродження” в рамках спільної ініціативи “Європейське Відродження України”. Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду “Відродження”

Метою проекту є проведення комплексного аналізу нормативного регулювання європейської політики згуртованості й української державної регіональної політики, порівняння практичного досвіду України і ЄС в сфері підвищення згуртованості суспільства, а також розробка та апробація концепції згуртованості через дослідження в двох пілотних територіальних громадах (міського та сільського типу) та підготовка на цій основі методичних рекомендацій для оцінки згуртованості територіальних громад і використання такої оцінки при розробці місцевих стратегій/програм розвитку.

ІГС щиро дякує Фонду за його віру в цю ініціативу та за його невтомну роботу з підтримки українського суспільства.